

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Алла КОТВИЦЬКА

«25» квітня 2024 р.

ПРОГРАМА

**фахового іспиту при вступі на навчання
за освітньо-професійною програмою**

«ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ»

(вступ на основі НРК6)

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

**Спеціальність 227 «Терапія та реабілітація»
(спеціалізація 227.01 Фізична терапія)**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітній ступінь - магістр

**Харків,
2024**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма розрахована на осіб, які мають перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія або за напрямом підготовки Здоров'я людини (професійне спрямування Фізична реабілітація) і вступають на навчання на здобуття освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Терапія та реабілітація» спеціальності 227 Терапія та реабілітація спеціалізації 227.01 Фізична терапія.

Програма підготовлена відповідно до Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05.09.2022 р. № 791, та об'єднує вимоги до результатів навчання, встановлених Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419.

Фаховий іспит визначає рівень базових теоретичних знань вступників з освітніх компонент: «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності серцево-судинної та дихальної систем», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності нервової системи».

Іспит розрахований на дві астрономічні години.

ЗМІСТ

КЛІНІЧНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ДІЯЛЬНОСТІ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ТА ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ

1. Управління реабілітаційним процесом при захворюваннях серцево-судинної системи.
2. Періоди, цілі та засоби фізичної терапії при захворюваннях серцево-судинної системи.
3. Класифікація хронічної серцевої недостатності. Фізична терапія при хронічній серцевій недостатності.
4. Фізична терапія при ішемічній хворобі серця.
5. Алгоритм заходів фізичної терапії при інфаркті міокарда у гострому періоді.
6. Алгоритм заходів фізичної терапії при інфаркті міокарда у підгострому періоді.
7. Алгоритм заходів фізичної терапії при інфаркті міокарда у довготривалому періоді.
8. Фізична терапія при гіпертонічній хворобі I стадії.
9. Алгоритм заходів фізичної терапії при гіпертонічній хворобі II стадії.
10. Фізична терапія при гіпотонічній хворобі.
11. Алгоритм заходів фізичної терапії при атеросклерозі судин нижніх кінцівок.
12. Алгоритм заходів фізичної терапії при набутих вадах серця.
13. Загальні відомості про порушення діяльності дихальної системи.
14. Терапевтичні дихальні вправи, цілі фізичної терапії при порушенні діяльності дихальної системи.
15. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легенів (бронхітичний тип).
16. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легенів (емфізематозний тип).
17. Алгоритм застосування фізичної терапії при пневмонії.
18. Алгоритм застосування фізичної терапії при плевриті.
19. Фізична терапія при бронхіальній астмі в гострому, підгострому та довготривалому періодах.
20. Алгоритм заходів фізичної терапії при туберкульозі легень в гострому, підгострому та довготривалому періодах.
21. Дренажні положення й фізичні втручання, які використовуються при захворюваннях дихальної системи. Види дренажних положень. Техніка виконання дренажних положень.

КЛІНІЧНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ ПОРУШЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ

1. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ) як клінічний інструмент реабілітації.
2. Що повинен знати фізичний терапевт при роботі з пацієнтом, який отримав травму опорно-рухового апарату?
3. Визначити періоди реабілітаційного втручання.
4. Назвіть засоби фізичної терапії при травмах опорно-рухового апарату.
5. Надайте характеристику короткострокових цілей при переломах різної локалізації.
6. Надайте характеристику довгострокових цілей при переломах різної локалізації.
7. Фізична терапія при переломах променевої кістки в типовому місці.
8. Фізична терапія при ушкодженнях кисті.
9. Фізична терапія при внутрішньо-суглобових ушкодженнях плечового суглоба.
10. Фізична терапія при внутрішньо-суглобових ушкодженнях ліктьового суглоба.
11. Фізична терапія при діафізарних переломах стегнової кістки.
12. Фізична терапія при травмах колінного суглоба.
13. Фізична терапія при переломах кісток гомілки згідно періоду перебігу травматичної хвороби.
14. Фізична терапія при переломах хребта згідно періоду перебігу травматичної хвороби.
15. Фізична терапія при ампутації нижньої кінцівки згідно періоду.
16. Фізична терапія при ампутації верхньої кінцівки згідно періоду.
17. Фізична терапія при ендопротезування кульшового суглобу.
18. Загальна характеристика порушень постави. Цілі, засоби фізичної терапії при порушеннях постави.
19. Загальна характеристика сколіотичної хвороби. Цілі та засоби фізичної терапії при сколіотичній хворобі. Методика фізичної терапії при сколіотичній хворобі I- III ступеня.
20. Загальна характеристика плоскостопості. Алгоритм засобів фізичної терапії при плоскостопості.
21. Загальна характеристика природженої клишоногості. Алгоритм засобів фізичної терапії при природженій клишоногості.
22. Загальна характеристика природженого вивиху стегна. Алгоритм засобів фізичної терапії при природженому вивиху стегна.
23. Загальна характеристика кривошії. Алгоритм засобів фізичної терапії при кривошії.
24. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття, що використовуються в лікуванні неспецифічного болю у шийно-грудному відділі хребта.

25. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття, що використовуються в лікуванні неспецифічного болю у попереково-крижовому відділі хребта.

КЛІНІЧНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ ПОРУШЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

1. Структура та компоненти Міжнародної класифікації функціонування (МКФ).
2. SMART формат у фізичної терапії. Довгострокові та короткострокові цілі. Мета. Дерево цілей.
3. Ресурси пацієнта, фізичного терапевта та ерготерапевта, необхідні для встановлення та досягнення цілей.
4. Мобільність у ліжку.
5. Мобілізація пацієнтів, 4 фази мобілізації.
6. Принципи роботи в реанімаційних відділеннях з пацієнтами/клієнтами різного віку та можливостей із травмами та захворюваннями нервової системи.
7. Позичонування, дихальні вправи. мануальні маніпуляції на грудній клітці, масаж у в реанімаційному відділенні.
8. Принципи, техніка та процедура застосування терапевтичних вправ на підтримку амплітуди руху. Покази та протипокази.
9. Тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода).
10. Особливості фізичної терапії осіб із порушеннями сприйняття.
11. Особливості фізичної терапії осіб із порушеннями мовлення.
12. Особливості фізичної терапії осіб із когнітивними порушеннями.
13. Фізична терапія та ерготерапія для осіб з порушенням керуючих функцій та апраксією.
14. Особливості реабілітаційних втручань для осіб із зорово-просторовими порушеннями.
15. Основні фактори, які перешкоджають проведенню реабілітації при синдромах «неглекту» і «відштовхування» (Pull-, Push-синдром), заходи їх усунення.
16. Відновлення постурального контролю, балансу та рівноваги, види терапевтичних вправ.
17. Стратегії балансу та методики втручання при порушеннях постурального контролю.
18. Атаксія, види атаксії, заходи фізичної терапії та терапевтичні вправи для відновлення комбінованих порушень рівноваги (мозочкової та вестибулярної).
19. Адаптивність та подвійні завдання.

20. Внутрішні та фактори навколишнього середовища що збільшують ризик падіння.
21. Характеристика нормальної ходи, цикл ходи, фази ходи.
22. Навчання ходьбі пацієнтів/клієнтів різного віку та можливостей із травмами та захворюваннями нервової системи.
23. Терапевтичні вправи з опором (сила та витривалість), на розвиток/ відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг).
24. Терапевтичні вправи на розвиток/ відновлення координації.
25. Терапевтичні вправи на розвиток/відновлення дрібної моторики. Кардіореспіраторне тренування.
26. Відновлення функціональних порушень при ураженні верхнього мотонейрону.
27. Нормальне функціонування верхньої кінцівки. Характеристика хапання, діставання, відпускання, проведення маніпуляцій.
28. Терапевтичні вправи та ерготерапевтичні заходи спрямовані на відновлення функції верхньої кінцівки.
29. Користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування ортезами, самообслуговування та самогляд.
30. Особливості роботи з пацієнтами із спастичністю.
31. Заходи фізичної терапії, ерготерапії при гострому порушенні мозкового кровообігу.
32. Особливості безпечного та ефективного виконання програми фізичної терапії при гострому порушенні мозкового кровообігу.
33. Модифікування обсягу навантаження, змісту та спрямованості занять в залежності від функціонального, психологічного та когнітивного стану пацієнта з гострим порушенням мозкового кровообігу.
34. Вибір необхідного рівня допомоги, визначення частоти занять і тривалості курсу фізичної терапії, ерготерапії у осіб з гострим порушенням мозкового кровообігу.
35. Обговорення реабілітаційного процесу з пацієнтом/клієнтом та/або родичами, опікунами, близькими, іншими фахівцями.
36. Заходи фізичної терапії та ерготерапії в залежності від ступеня незалежності осіб з черепно-мозковою травмою.
37. Заходи фізичної терапії та ерготерапії в залежності від рівня за шкалою Ранчо.
38. Заходи фізичної терапії та ерготерапії в залежності від наявності та виразності рухових порушень, порушень координації та рівноваги.
39. Кардіореспіраторне тренування пацієнтів з черепно-мозковою травмою.
40. Реабілітаційні заходи в гострому й ранньому періодах травматичної хвороби спинного мозку (до 3 тижнів після травми).
41. Навчання пацієнта/клієнта навичкам необхідним для переміщення: у візок та з візка, по кушетці, перевертання, утримання тулуба, діставання.

42. Навчання пацієнта/клієнта користуванню допоміжними засобами для ходи та візком, користування ортезами.
43. Самообслуговування та самогляд у осіб з травматичною хворобою спинного мозку.
44. Особливості роботи з пацієнтами із спастичністю при травмі спинного мозку.
45. Основні домени рухових функцій, активність і участь за Міжнародною класифікацією функціонування у пацієнтів із розсіяним склерозом.
46. Заходи фізичної терапії для осіб із розсіяним склерозом та їх характеристика.
47. Класифікація паркінсонізму (первинний паркінсонізм, вторинний паркінсонізм, паркінсонізм при інших дегенеративних захворюваннях центральної нервової системи).
48. Проблемно-орієнтовний підхід до фізичної терапії осіб з хворобою Паркінсона.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Голки, Г. Г. Травматологія та ортопедія : підручник / Г. Г. Голки, О. А. Бур'янов, В. Г. Климовицький. – Вінниця : «Нова Книга», 2019. – 415 с.
2. Григус І. Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта : навч. посіб. / І. Григус. – Одеса : Олді+, 2023. – 176 с.
3. Доказова фізична та реабілітаційна медицина: абетка для мультидисциплінарних реабілітаційних команд: практичний довідник / за заг. ред. Бабова К.Д.: Державна установа «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України». – «Поліграф»: Одеса, 2023. – 76 с.
4. Інсульт – фізична і соціальна реабілітація : навч.-метод. посіб. / уклад. Є.Л. Михалюк. – Запоріжжя, ЗДМУ. – 2017. – 126 с.
5. Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності серцево-судинної та дихальної систем: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти / Г.В. Таможанська, О. М. Мятига. – Х.: НФаУ, 2021. – 128 с.
6. Козьолкін О.А., Медведкова С.О., Ревенько А.В. Реабілітація хворих з вибраними неврологічними синдромами: навч. посіб. / О.А. Козьолкін, С.О.Медведкова, А.В. Ревенько. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2021. – 138 с.
7. Методи обстеження в фізичній терапії, ерготерапії : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за освітньою програмою «Фізична терапія, ерготерапія» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / І.І. Цанько, Ю.В. Антонова-Рафі, С.М. Куріло, Д.І. Данько. Київ. КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 162 с.
8. Методика застосування терапевтичних вправ при порушенні діяльності опорно-рухового апарату: навч.-метод. посібн. / А. М. Сітовський. – Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. – 178 с.
9. Методичні вказівки до практичного заняття «Збройно-вибухові поранення» з дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я» (згідно з умовами Болонського процесу) / укладачі: Ю.В. Шкатула, М.М. Ляпа, І.В. Шаповал, Ю.О. Бадіон, С.М. Касян. – Суми: Сумський державний університет, 2023. – 19 с.
10. Методичні рекомендації по підготовці до Об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту для здобувачів освіти спеціальності 227 Терапія та реабілітація: навчально-методичний посібник /за заг. ред. О. Я. Андрійчук. Луцьк. Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2023. 443 с.
11. Мятига, О. М. Фізична терапія в травматології : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти / О. М. Мятига, Г. В. Таможанська, Н. В. Гончарук. – Харків : НФаУ, 2020. – 192 с.

12. Практичні навички фізичного терапевта: дидактичні матеріали / [Бакалюк Т., Барабаш С., Бондарчук В. та ін.]. – Київ, 2022. – 164 с.
13. Синдром тривалого стискання: причини, клінічні ознаки, алгоритм надання домедичної допомоги в умовах мирного та воєнного часу : Метод. рек. для орг. сам. роботи для здобувачів вищої освіти спец. 226 Фармація, промислова фармація, 227 Терапія та реабілітація, 224 Технології медичної діагностики та лікування/ С. Ю. Штриголь [та ін.].– Харків : НФаУ, 2024. – 24 с.
14. Сікорська, М. В. Фізична терапія, ерготерапія в неврології : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти, магістрів спец. 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / М. В. Сікорська, І. В. Візір. – Запоріжжя, 2022. – 158 с.
15. Сітовський А. М. Методика застосування терапевтичних вправ при порушенні діяльності опорно-рухового апарату : навч.-метод.посібник / Волинський національний університет імені Лесі Українки.-Луцьк, 2022.- 180 с.
16. Терапевтичні вправи: навч. посіб. / [О. Єжова, К. Тимрук-Скоропад, Л. Ціж, О. Ситник]. – Житомир: ПП «Євро-Волинь», 2021. – 150 с.
17. Терапевтичні вправи: навчальний посібник з доповненою реальністю / О. Єжова [та ін.]. – Львів : ЛДУФК, 2024. – 158 с.
18. Травматологія та ортопедія: підручник / Г. Г. Голки, О. А Бур'янов, В. Г. Климовицький. - Вінниця «Нова Книга», 2019. – 415 с.
19. Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної та дихальної систем. Клінічна практика: Організація, проходження та захист звіту : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за освітньою програмою «Фізична терапія, ерготерапія» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / І.Ю. Худецький, Ю.В. Антонова-Рафі. Київ. КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. - 136 с.
20. Фізична терапія при порушенні діяльності опорно-рухового апарату : навч. посібн. / А. М. Сітовський. – Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. – 183 с.
21. Швесткова, О. Фізична терапія: Підручник. / О. Швесткова, П. Сладкова. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.
22. Fawcett C. Fundamentals of Tests and Measures for the Physical Therapist Assistant / Fawcett C., Fruth S. – Jones & Bartlett Learning, 2020. 430 p.
23. Quiben M. Umphred's neurological rehabilitation / Quiben M., Reina-Guerra S., Lazaro RT (eds.); 7th edition. – Boston: Elsevier, 2020. - 1362 p.

Додаткова

1. Международная классификация функционирования, ограниченный жизнедеятельности и здоровья (МКФ) Полная финальная версия. <http://www3.who.int/icf/icftemplate.cfm>
2. Етичний кодекс та професійна діяльність фізичного терапевта. <https://physrehab.org.ua/uk/members/code-of-ethics/>
3. Сфера професійної діяльності фізичного терапевта в Україні. <https://physrehab.org.ua/uk/resource/practice/policy-practice/scope-of-practice/>

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Бюлетені Української асоціації фізичних реабілітологів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.physrehab.org.ua/tl_files/Files/bulletins/Buletен_06_ua_web.pdf
http://www.physrehab.org.ua/tl_files/Files/bulletins/Buletен_05_ua_web.pdf
http://www.physrehab.org.ua/tl_files/Files/bulletins/Buletен_04_ua_web.pdf
http://www.physrehab.org.ua/tl_files/Files/bulletins/Buletен_03_ua_web.pdf
http://www.physrehab.org.ua/tl_files/Files/bulletins/Buletен_02_ua_web.pdf
http://www.physrehab.org.ua/tl_files/Files/bulletins/Buletен_01_ua_web.pdf
(дата звернення: 22.12.2023). – Назва з екрана.
2. Лянной, Ю. О. Професійна підготовка майбутніх магістрів з фізичної реабілітації у вищих навчальних закладах: поняттєво-термінологічний аспект [Електронний ресурс] / Ю. О. Лянной, Н. В. Кукса // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 9. – С. 307–319. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2015_9_41. (дата звернення: 22.12.2023). – Назва з екрана.
3. Нормативні документи підготовки фахівців з фізичної реабілітації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/normativni-dokumenty-pidgotovki-fahivciv-z-fizicnoi-reabilitacii-504509.html> (дата звернення: 22.12.2023). – Назва з екрана.
4. Українська асоціація фізичної терапії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uapt.org.ua/uk/home/> (дата звернення: 22.12.2023). – Назва з екрана.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результат тестування оцінюється за бальною шкалою, виходячи з максимально можливої суми – 60 балів, які потім переводяться у 200-бальну шкалу конкурсних балів від 100 до 200 (таблиця додається).

Кожен екзаменаційний білет містить 60 тестових завдань.

Відповідь на тест оцінюється:

1 бал – за вибрану правильну відповідь;

0 балів – до виконання завдання не приступали; за вибрані всі варіанти відповідей; за вибрану неправильну відповідь.

До участі у конкурсі допускаються вступники, які за результатами письмового тестування отримали 100 і більше балів

**Голова фахової
атестаційної комісії**

проф. Надія КОНОНЕНКО

ТАБЛИЦЯ
переведення тестового балу, обрахованого за 60-бальною тестовою
шкалою, в конкурсну шкалу 100-200 балів

0,0	0	15,5	111	31,0	142	46,5	173
0,5	0	16,0	112	31,5	143	47,0	174
1,0	0	16,5	113	32,0	144	47,5	175
1,5	0	17,0	114	32,5	145	48,0	176
2,0	0	17,5	115	33,0	146	48,5	177
2,5	0	18,0	116	33,5	147	49,0	178
3,0	0	18,5	117	34,0	148	49,5	179
3,5	0	19,0	118	34,5	149	50,0	180
4,0	0	19,5	119	35,0	150	50,5	181
4,5	0	20,0	120	35,5	151	51,0	182
5,0	0	20,5	121	36,0	152	51,5	183
5,5	0	21,0	122	36,5	153	52,0	184
6,0	0	21,5	123	37,0	154	52,5	185
6,5	0	22,0	124	37,5	155	53,0	186
7,0	0	22,5	125	38,0	156	53,5	187
7,5	0	23,0	126	38,5	157	54,0	188
8,0	0	23,5	127	39,0	158	54,5	189
8,5	0	24,0	128	39,5	159	55,0	190
9,0	0	24,5	129	40,0	160	55,5	191
9,5	0	25,0	130	40,5	161	56,0	192
10,0	100	25,5	131	41,0	162	56,5	193
10,5	101	26,0	132	41,5	163	57,0	194
11,0	102	26,5	133	42,0	164	57,5	195
11,5	103	27,0	134	42,5	165	58,0	196
12,0	104	27,5	135	43,0	166	58,5	197
12,5	105	28,0	136	43,5	167	59,0	198
13,0	106	28,5	137	44,0	168	59,5	199
13,5	107	29,0	138	44,5	169	60,0	200
14,0	108	29,5	139	45,0	170		
14,5	109	30,0	140	45,5	171		
15,0	110	30,5	141	46,0	172		